

Valtuustoaloite muuttotappion syiden tutkimiseksi

KV 10.11.2025 § 145

Valmistelija

hallintopäällikkö Kaarlo Suutarinen

Valtuutettu Jan-Mikael Hakomäen 10.11.2025 jättämä ja kahdeksan valtuutetun allekirjoittama seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

”Tornion väestö vähenee isolta osin 18-24 vuotiaiden osalta, ja merkittävä poismuuttava erä on nuoret naiset. Muuttotappion syiksi mainitaan perinteiset työ- ja opintopaikkojen puute. Mielestäni se ei selitä kaikkea poismuuttoa, vaan tarvitaan syvempää laadullista tutkimusta, jossa suoritetaan haastattelututkimuksia tilastollisen tutkimuksen rinnalla. Tornio on omaan brändiin sijoittanut rahoitusta, ja hyvä niin, mutta nyt pitäisi sijoittaa rahaa tietoon tulevien päätöksien tueksi. On asioita, joille me emme päättäjinä pysty paljoa tekemään, mutta poismuuton syinä saattaa olla tekijöitä, joihin pystymme vaikuttamaan. Näiden keinojen ongintaan tarvitaan tarkempaa tutkimusta, jonka kaupunki voi tilata esimerkiksi Lapin yliopistolta, jolloin emme ole opinnäytetöiden koettelukenttä, vaan saamme tietoa varmalla osamisella. Ehdotan siis, että Tornio hankkii tutkimuksen Lapin yliopistolta muuttotappion tarkempien syiden selvittämiseksi, ja soveltaa tietoa tulevan kuntastrategioiden ja toimenpideohjelmien pohjana”.

Päätös

Päätettiin saattaa aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Toimenpiteisiin

Kehitysjohtaja Sampo Kangastalo

KH 18.12.2025 § 456

Valmistelija

kehitysjohtaja Sampo Kangastalo

Valtuutettu Jan-Mikael Hakomäki esittää 10.11.2025 jättämässään valtuustoaloitteessa, että Tornio hankkii tutkimuksen Lapin yliopistolta muuttotappion tarkempien syiden selvittämiseksi, ja soveltaa tietoa tulevan kuntastrategioiden ja toimenpideohjelmien pohjana.

Tornion kaupungin väestökehitys on ollut aleneva vuodesta 2012 alkaen. Vielä vuonna 2011 Tornion väkiluku kasvoi 32 asukkaalla. Kuntien välisessä nettomuutossa Tornion kaupunki on saanut viimeksi muuttovoittoa vuonna 1984. Nettomaahanmuutto on ollut

Torniolle muuttovoitollista vuodesta 2004 lukien.
Kokonaisnettomuuton osalta viimeisimmät muuttovoitolliset vuodet ovat olleet 2024 ja 2010. Tämä on johtunut maahanmuutosta.

Maassamuutolla on useita syitä, mutta yleisellä tasolla merkittävimmät syyt poismuutolle ovat elämänvaihe ja sosiaaliset syyt, asuminen, opinnot ja työ.

Tornion osalta varsinkin alle 30-vuotiaissa ikäryhmissä poismuuton keskeinen syy ovat opinnot sillä kaupungissa ei ole enää yhtä monipuolista ja kattavaa opiskelutarjontaa kuin 2000-luvun alkupuolella. Yksilötasolla muuton syyt voivat olla hyvinkin moninaisia mutta tutkimustyössä on keskeistä keskittyä isompiin kokonaisuuksiin kuin yksittäisten ihmisten poismuuton syiden perkaamiseen.

Valtuutettu Hakomäen valtuustoaloitteessa mainittu muuttoliiketutkimus on perusteltua tehdä mikäli sille löydetään tekijä ja riittävä rahoitus. Konserni- ja elinvoimapalveluiden talousarvio 2026 on erittäin tiukka ostopalvelumäärärahojen osalta.

Lisäksi Tornion muuttoliiketutkimuksen on syytä käsittää sekä lähtö- että paluumuuttajien näkökulmat sillä lähtömuutonäkökulma on aivan liian kapea-alainen Tornion kaupungin tarpeisiin nähden.

Valtuustoaloitteen johdosta Tornion kaupunki ottaa yhteyttä väestötutkimusta harjoittaviin lähiyliopistoihin sekä alan konsultointipalveluihin selvityksen teettämiseksi.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuuston käsittelyyn sekä katsotaan asia loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja katsoa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös

Käsittelyn aikana valtuutettu Jan-Mikael Hakomäki teki seuraavan muutosehdotuksen, jota valtuutettu Aino Hyöppinen kannatti:

Valtuustoaloitteen vastauksen virke: "Yksilötasolla muuton syyt voivat olla hyvinkin moninaisia mutta tutkimustyössä on keskeistä keskittyä isompiin kokonaisuuksiin kuin yksittäisten ihmisten poismuuton syiden perkaamiseen." korvataan muotoon: "Yksilötasolla muuton syyt voivat olla hyvinkin moninaisia, ja tutkimustyössä on keskeistä seuloa näkemään toistuvat syyt ja kuviot poismuuttamiseen. Varsinkin niihin syihin ja kuvioihin, joihin kaupunki voi omalla toiminnallaan ennakoivasti vaikuttaa niin, että se ehkäisee poismuuttoa"

Koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, totesi puheenjohtaja, että asiasta on äänestettävä.

Niiden, jotka kannattivat kaupunginhallituksen pohjaehdotusta, tuli äänestää "JAA" ja niiden, jotka kannattivat valtuutettu Hakomäen tekemää muutosehdotusta, tuli äänestää "EI".

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginhallituksen pohjaehdotus sai 27 JAA-ääntä ja valtuutettu Hakomäen tekemä muutosehdotus sai 16 EI-ääntä.

JAA-äänen antoivat: puheenjohtaja Ponkala, 1.varapuheenjohtaja Keinänen, valtuutetut Aine, Harjuoja, Hyry, Kanto, Kaarlela, Liikamaa, Mommo, Olsen, Palosaari, Pirttimaa, Pukero, Rainio, Ruokanen, Sadinmaa, Sainmaa, Säily, Taramaa, Varajärvi, Viitavaara ja Välimaa sekä varavaltuutetut Hookana, Häkkinen, Husa, Kärenlampi ja Ylikitti.

EI-äänen antoivat: 2.varapuheenjohtaja Keränen, 3.varapuheenjohtaja Ollila, valtuutetut Aalto, Hakomäki, Hannuniemi, Hurtig, Hyöppinen, Juntti, Juusola, Kuru, Pernu, Petäjämaa, Rämö, Talvensaari ja Tervahauta sekä varavaltuutettu Hytönen.

Koska pohjaehdotus oli saanut nimenhuutoäänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että kaupunginhallituksen pohjaehdotus on tullut kokouksen päätökseksi.
